

Dzielnica obejmuje teren ograniczony ul. Wigoniową, Podbiałową, Lwowską, Huculską (od północy), następnie Jadwigi, Główną, Zaciszańską do rzeki Stradomki, następnie ul. Przestrzenną, Konwaliową i jej przedłużeniem do ul. Lakowej, Drucianej do granic zachodnich miasta.

W przeszłości na tym obszarze funkcjonowały dwie odrębne jednostki osadnicze: Gnaszyn – kuźnica żelaza, a następnie wieś Gnaszyn (podarowana w 1382 klasztorowi jasnogórskiemu) oraz Kawodrza (w najstarszych źródłach: Krowodrza) – wieś królewska lokowana przez braci Leonarda i Kanimira w lesie nad rzeką Rybną (dzisiejsza Stradomka), od 1382 własność klasztoru jasnogórskiego. Gnaszyn zawdzięczał swój rozwój przebiegającej przez jego teren linii kolejowej Herby–Częstochowa, zakładom przemysłowym i okolicznym kopalniom rudy żelaza; od 1912 funkcjonowała tu manufaktura produkująca wyroby jutowe (Towarzystwo Gnaszyńskiej Jutowej Manufaktury, od 1921 Spółka Akcyjna Manufaktury Gnaszyńskiej, po wojnie Zakłady Przemysłu Lniarskiego „Wigolen”), od 1921 Gnaszyńska Fabryka Tapet i Papierów Kolorowych, jeden z najstarszych tego typu zakładów w Polsce (po wojnie pod nazwą Gnaszyńskie Zakłady Wyrobów Papierowych, a od 1998 jako Tapety Gnaszyn SA). Od 1922 istniał w Gnaszynie zakład ceramiczny (po 1945 działający w ramach Częstochowskiego Przedsiębiorstwa Ceramiki Budowlanej, a od 1998 jako firma Wienerberger). Gnaszyn należał do parafii św. Zygmunta w Częstochowie, od końca XIX w. do parafii św. Barbary, osobną parafię (pw. Przemienienia Pańskiego) erygował bp Zdzisław Goliński w 1957. Kawodrza od 1867 dzieliła się na Kawodrę Dolną i Górną. W 1902 przez Kawodrę Dolną poprowadzono tory kolei Herby–Częstochowa (dzisiejsza linia Herby–Kielce). We wsi znajdował się młyn oraz karczma, u schyłku XIX w. powstała na jej terenie cegielnia Antoniego Księżyka. Od 1818 funkcjonowała w Kawodrzy szkoła. Wieś należała do parafii św. Zygmunta, od końca XIX w. do parafii św. Barbary w Częstochowie, osobna parafia (NMP Królowej Polski) erygowana została w 1979. Obie Kawodrze należały administracyjnie do gminy Grabówka. Gnaszyn oraz Kawodrza Dolna i Górna w 1977 zostały włączone w obręb miasta Częstochowy. W Gnaszynie urodziła się znana polska aktorka i piosenkarka Kalina Jędrusik.

- [Obszar dzielnicy](#)
- [Skład Rady Dzielnicy](#)
- [Radni Miasta Częstochowy z terenu dzielnicy](#)